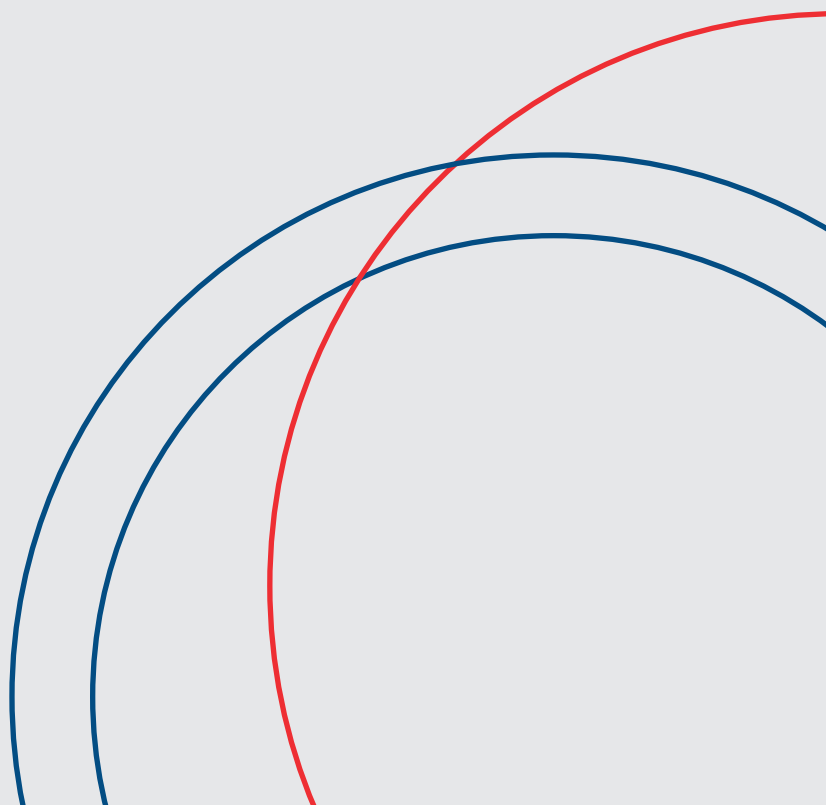




Кодекс
за корпоративно управление
на Първа инвестиционна банка АД



Съдържание:

Въведение	3
Корпоративен статус и профил.....	4
Мисия	4
Обхват и приложение.....	5
Организационна рамка.....	7
Основни органи и функции в корпоративното управление	8
Надзорен съвет	8
Управителен съвет	12
Политика за възнагражденията в Банката.....	16
Контролна среда и процеси.....	16
Управление и контрол на риска.....	17
Съответствие	19
Вътрешен одит	20
Външни одитори (Регистрирани одитори)	21
Одитен комитет.....	21
Права на акционерите и равнопоставено третиране	22
Свикване на Общо събрание на акционерите	23
Провеждане на заседание на Общото събрание.....	24
Резултати	24
Разкриване на информация и прозрачност.....	25
Политика за оповестяване и практики по оповестяване	25
Допълнителни разпоредби.....	27
Преходни и заключителни разпоредби.....	29

Въведение

Корпоративната политика на Първа инвестиционна банка АД /Fibank, Банката/ се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление и устойчиво развитие, отчитайки промените в регулативната и икономическа среда, както и значимостта на Първа инвестиционна банка на финансовия пазар в страната.

Първа инвестиционна банка развива и усъвършенства корпоративното управление като средство за подобряване на ефективността, за успешно изпълнение на стратегията и плановете за дългосрочно развитие, вкл. по отношение на устойчивостта, и за утвърждаване на нейния авторитет.

Целта на настоящия Кодекс за корпоративно управление /Кодекса/ е да очертае основните принципи и изисквания за поддържане и усъвършенстване организацията и методите на управление в Първа инвестиционна банка, насочени към:

- Почтено и отговорно управление, базирано на добавянето на стойност;
- Ефективни практики по надзор върху управлението и контрола;
- Изпълнително ръководство и висш ръководен персонал, които действат в най-добрия интерес на Банката и за повишаване стойността на акционерния капитал;
- Навременно оповестяване на финансова и нефинансова информация и прозрачност;
- Ефективна система за управление на рисковете и вътрешен контрол.

Кодексът има още за цел да очертае рамката и да структурира основните компоненти, функции и отговорности, изграждащи системата на корпоративното управление в Групата на Първа инвестиционна банка. Неговото прилагане ще спомогне за осъществяването на целите и плановете, които са в интерес на Банката като цяло, клиентите, акционерите, кредиторите, заинтересованите лица в страната и чужбина, както и да улесни ефикасния надзор, като по този начин ще допринесе за по-ефективното използване на ресурсите.

Настоящият Кодекс е съобразен с Националния кодекс за корпоративно управление, както и с приложимото в Р България законодателство, в т.ч. специфичните изисквания спрямо кредитните институции.

Кодексът отразява също Принципите на Базелския комитет за корпоративно управление на банките, Насоките на Европейския банков орган /ЕБО/ относно вътрешното управление и Принципите на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие /ОИСР/ за корпоративно управление.

Корпоративен статус и профил

Първа инвестиционна банка е акционерно дружество, регистрирано от Софийски градски съд с решение от 8 октомври 1993 г. От 28 февруари 2008 г. Банката е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

Първа инвестиционна банка е публично дружество, вписано в Търговския регистър при Софийски градски съд с решение от 4 юни 2007 г. и в регистъра за публичните дружества и други емитенти, воден от Комисията за финансов надзор, с решение от 13 юни 2007 г.

Банката притежава универсален банков лиценз за извършване на банкова дейност на територията на страната и на сделки в чужбина.

Първа инвестиционна банка е лицензиран първичен дилър на държавни ценни книжа и регистриран инвестиционен посредник.

В изпълнение на приложимите изисквания, Банката има присъден LEI код (Legal Entity Identifier): 549300UY81ESCZJ0GR95, изгaden от Global Markets Entity Identifier (GMEI) Utility.

Системата на управление в Първа инвестиционна банка е двустепенна, състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Първа инвестиционна банка предлага широк набор от услуги в областта на корпоративното банкиране, кредитирането на предприятия, обслужване на населението, картовите разплащания, платежни и търговски операции на местния и международните пазари.

Банката оперира основно на българския финансов пазар, като извършва банкова дейност и в чужбина чрез клона си в Кипър и дъщерната банка в Албания /First Investment Bank – Albania Sh.a./.

Първа инвестиционна банка е сред водещите кредитни институции в Р България.

Мисия

Първа инвестиционна банка се стреми да бъде една от най-добрите банки в България, призната като бързоразвиваща се, иновативна, клиентски ориентирана банка, която предлага изключителни продукти и услуги на клиентите си, осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана. Банката се стреми да развива високотехнологични решения, предоставящи възможности на нейните клиенти да банкират от всяка точка на света и по всяко време.

Обхват и приложение

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка е система от политики, правила, процедури и практики, чрез която Банката се управлява и контролира при ясно дефинирани функции, права и отговорности на всички нива - Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и комитети към него, Управителен съвет и комитети, и съвети към него, Вътрешен одит, структури в централата, клоновете и офисите.

В корпоративното управление на Първа инвестиционна банка са залегнали принципите за корпоративно управление на Базелския комитет за банков надзор /Базелския комитет/, на Европейския банков орган /ЕБО/, на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие /ОИСР/, включително принципите за:

- прозрачност;
- публичност;
- обективност;
- равнопоставеност;
- надеждност;
- независимост;
- устойчивост.

Системата за управление на риска е организирана съгласно „трите линии на защита“:

- **Бизнес звената са първата линия на защита**, която поема и управлява рисковете, присъщи за дейността, която изпълняват;
- **Функциите по Управление на риска и по Съответствие представляват втората линия на защита**, като отговарят за по-нататъшното идентифициране, измерване, наблюдение и отчитане на риска в Банката като цяло и са независими от бизнес звената.
- **Функцията по Вътрешен одит представлява третата линия на защита**, която провежда рисков базирани одити и проверки, които осигуряват пред Надзорния съвет, че цялостната рамка за корпоративно управление на Банката, включително за управление на рисковете, е ефективна, и са налице подходящи политики, системи и процеси, които се прилагат системно и последователно.

Членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, висшият ръководен персонал и служителите в Банката приемат настоящия Кодекс като съвместна отговорност и прилагат неговите изисквания и неговия дух при изпълнение на задълженията си.

Приложение на групово ниво. Компетентните органи за управление на гъщерните дружества следва да се придържат към насоките и принципите на настоящия Кодекс, освен ако законови или надзорни разпоредби изискват друго.

С цел упражняване на адекватен контрол върху дъщерните дружества структурата за корпоративно управление на Първа инвестиционна банка разработва и прилага подходящи средства за наблюдение на всички рискове, които могат да засегнат групата. Банката прилага политики за вътрешно управление на ниво група, което допринася за ефективен контрол върху дъщерните дружества, ясни нива на отчитане и обезпечаване на необходимите ресурси за прилагане на груповите и местните стандарти за управление.

Организационна рамка

Съгласно принципите на Базелския комитет

Надзорният съвет дефинира подходяща управленска структура и практики за своята работа и въвежда средства, чрез които тези практики да бъдат провеждани и периодично оценявани за поддържане на ефективност.

В Банката функционират следните ръководни органи и ключови структури:

Общо събрание на акционерите - най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основополагащи въпроси, касаещи съществуването и дейността на Банката.

Надзорен съвет /НС/ – определя стратегията за развитие и упражнява надзор върху управлението на Банката. Дейността на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка се подпомага от комитети.

Управителен съвет /УС/ – управлява Банката, като решава всички въпроси в рамките на предмета на дейност, освен тези, които са от изключителната компетентност на Общото събрание на акционерите или Надзорния съвет. Изпълнява приетата от Надзорния съвет стратегия за развитие на Банката. Дейността на Управителния съвет се подпомага от комитети и съвети към него.

Функция по Управление на риска - идентифицира, измерва и управлява съществените за Банката рискове в съответствие с приетите от Надзорния съвет и Управителния съвет политики.

Функция по Съответствие – управлява риска от неспазване или нарушаване на нормативни регулации, етични стандарти, правила и процедури в съответствие с приетите от Надзорния съвет и Управителния съвет политики.

Вътрешен одит – подпомага Надзорния съвет и Управителния съвет чрез предоставяне на независима и обективна оценка за ефективността на процесите по управление на риска, контрола и корпоративното управление.

Основни органи и функции в корпоративното управление

Надзорен съвет

Съгласно принципите на Базелския комитет

Надзорният съвет упражнява надзор и, където е необходимо, съветва Управителния съвет и наблюдава общата дейност на Банката, включително приема и осъществява надзора върху изпълнението на стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката.

Надзорният съвет на Първа инвестиционна банка функционира в съответствие с принципите на Базелския комитет и насоките на ЕБО. В Устава на Банката са заложили следните основни функции:

Функции

- изпълнява надзорни функции и представлява Банката в отношенията с Управителния съвет;
- определя основните цели на дейността на Банката и стратегията за тяхното постигане, включително в контекста на устойчивото развитие;
- одобрява решенията на Управителния съвет, които са от компетенциите на Надзорния съвет в съответствие с Устава на Банката, правилата за дейността на Надзорния съвет и закона;
- одобрява общата рамка за корпоративно управление на Банката.

Налагане на корпоративна култура, устойчивост и етични ценности

Надзорният съвет с прилагането на високи етични норми и корпоративни ценности за бизнес поведение определя висока корпоративна култура и бизнес етика - „тон от върха“. Надзорният съвет осигурява осъществяването на контрол върху спазването на етичните стандарти, заложили в прилагания в Банката Етичен кодекс, както и за утвърждаване на култура за устойчиво развитие в Банката.

Риск толеранс/апетит, управление и контрол

Надзорният съвет осъществява надзор върху рамката за управление на риска, рисковия апетит, вътрешната система за управление и контрол на всички видове риск, включително ЕСУ рисковете, като изисква висока риск култура сред служителите.

Надзор върху работата на Управителния съвет и висшия ръководен персонал

Надзорният съвет осъществява надзор върху колективното и индивидуално представяне на членовете на Управителния съвет и висшия ръководен персонал и постигане на заложените цели по устойчив начин.

Комитети

Деятелността на Надзорния съвет се подпомага от Главен комитет, Комитет за риска, Комитет по възнагражденията и Комитет за подбор, които функционират съобразно писмено определени компетенции, права и отговорности.

Главният комитет е отговорен за надзора върху дейностите на Управителния съвет относно важни стратегически решения, включително издаване на нови акции, облигации, хибридни инструменти, определяне на програми и бюджети, касаещи дейността на Банката, както и наблюдение и контрол над дейността на дъщерните дружества.

Комитетът за риска подпомага надзора върху дейностите на Управителния съвет по управление на риска и за широкоспектърен стратегически и тактически надзор върху функцията по управление на риска в Банката. Комитетът съветва Надзорния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността на Банката към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал.

Комитетът по възнагражденията подпомага Надзорния съвет при прилагането на Политиката за възнагражденията на Банката и при последващите ѝ промени, както и при всякакви други въпроси относно възнагражденията, в съответствие с нормативните изисквания и добрите практики в тази област.

Комитетът за подбор подпомага Надзорния съвет при оценяване на пригодността на кандидати или действащи членове на Надзорния съвет и на Управителния съвет, както и на лицата, заемащи ключови позиции в Банката, в съответствие с приложимите нормативни разпоредби и вътрешни политики в тази област.

Надзорният съвет и комитетите към него функционират съгласно писмено дефинирани права, отговорности, компетентности и организация на работа в следните правила на Банката: Правила за дейността на Надзорния съвет, Правилник за работа на Главен комитет към Надзорния съвет, Правилник за работа на Комитет за риска към Надзорния съвет, Правилник за работа на Комитет по възнагражденията към Надзорния съвет, Правилник за работа на Комитет за подбор към Надзорния съвет.

Състав и професионална квалификация на членовете на Надзорния съвет

Съгласно принципите на Базелския комитет

Членовете на Надзорния съвет притежават нужната квалификация и поддържат високо професионално ниво за срока на своя мандат по отношение на индивидуалните и колективните си отговорности. Членовете на Надзорния съвет разбират своята роля при осъществяване на надзор и корпоративно управление, и притежават нужните качества за извършване на правилна, обективна оценка на банковите дейности.

Надзорният съвет се състои от три до седем лица, които отговарят на изискванията, залегнали в приложимото законодателство, в Устава на Банката и Правилата за дейността на Надзорния съвет.

В състава на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка се включват лица с подходяща квалификация и професионален опит, съответстващи на осъществяваните от Банката дейности и основните рискове, пред които тя е или може да бъде изложена.

Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание за срок до 5 години.

Независимите членове на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка отговарят на изисквания за независимост, определени в Закона (ЗКИ, чл.10а, ал.2 и ЗППЦК, чл.116а, ал.2).

Първа инвестиционна банка поддържа матрица за пригодността на състава на Надзорния съвет с данни за професионалните знания, умения и опит на неговите членове /Suitability Matrix/. Всеки член на Надзорния съвет притежава опит, знания, квалификации и умения за екипна работа, необходими за ефективно изпълнение на неговите задължения, и осигуряващи способността на Надзорния съвет като колективен орган да осигурява изпълнението на дългосрочните интереси на Банката.

Банката осигурява въвеждаща програма за новите членове на Надзорния съвет, както и възможности за обучителни програми за всички членове на Надзорния съвет за повишаване на професионалната квалификация в най-добър интерес на изпълняваните от тях функции, включително относно новостите в областта на корпоративното управление и устойчивото развитие. Комитетът за подбор осигурява извършването на преглед и оценка на качествата и компетенциите на членовете на Надзорния съвет всяка година. Надзорният съвет и комитетите към него имат възможността да ползват независими експерти при необходимост.

Процедури за работа на Надзорния съвет

Надзорният съвет се събира на свои заседания толкова често, колкото е необходимо. Надзорният съвет заседава най-малко веднъж на всеки 3 месеца. Надзорният съвет се свиква по-рано от предвиденото, ако това се счита за необходимо от Председателя на Надзорния съвет, друг член на Надзорния съвет или от Управителния съвет.

Надзорният съвет работи в съответствие с писмено определени процедури, компетенции и разпоредби /Правила за дейността на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка/, при спазване на установеното в Устава на Банката и приложимото законодателство.

За заседанията на Надзорния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

За организационно подпомагане работата на Надзорния съвет има Главен секретар. Освен за организиране на заседанията на Надзорния съвет и изготвяне на протоколите от тях, Секретарят има отговорността да следи за прилагането на процедурите, както и да осигурява информацията да бъде предоставена и обменена между членовете на Надзорния съвет, членовете на комитетите и Управителния съвет.

Роля на Председателя на Надзорния съвет

Надзорният съвет избира председател и заместник-председател измежду своите членове.

Председателят осигурява решенията на Надзорния съвет да се вземат въз основа на надеждна и достатъчна информация. Председателят насърчава и стимулира открит и критична дискусия, така че да могат да бъдат изложени различни гледни точки, които да се обсъдят в рамките на процеса на вземане на решения.

Заместник-председателят замества и поема упражняването и изпълнението на правата и задълженията на Председателя при негово отсъствие.

Конфликт на интереси на членовете на Надзорния съвет

Членовете на Надзорния съвет са длъжни да работят обективно, критично и независимо като избягват конфликти на интереси, а когато това не е възможно, да ги оповестяват своевременно.

Всеки член на Надзорния съвет е длъжен незабавно да уведоми Председателя на Надзорния съвет за всеки конфликт на интереси или потенциален конфликт на интереси и да предостави цялата относима информация. Съответният член на Надзорния съвет не участва при извършване на преценка от Надзорния съвет дали е налице конфликт на интереси. Членовете на Надзорния съвет писмено декларират наличието на конфликт на интереси.

Самооценка на работата на компетентния орган за управление

Надзорният съвет веднъж годишно прави оценка на ефективността и ефикасността на своите дейности, извършвани индивидуално и съответно колективно, на практиките и процедурите за управление, пригодността, както и на функционирането на Управителния съвет и комитетите към Надзорния съвет.

Управителен съвет

Съгласно принципите на Базелския комитет

Под ръководството и надзора на Надзорния съвет, Управителният съвет изпълнява и управлява банковите дейности в съответствие с бизнес стратегията, риск апетита, принципите за възнаграждение и останалите политики, одобрени от Надзорния съвет.

Управителният съвет управлява Банката независимо и отговорно, в съответствие с установените мисия, цели и стратегии на Първа инвестиционна банка, както и предвид приоритетите, свързани с устойчивото развитие.

Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да:

- управлява и представлява Банката, като решава всички въпроси, засягащи Банката в рамките на нейния предмет на дейност, освен тези, които са от изключителна компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет - съобразно Закона и Устава на Банката;
- организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет;

- докладва за дейността си най-малко веднъж на 3 месеца на Надзорния съвет и уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет или неговия заместник за всички обстоятелства, които са от съществено значение за Банката;
- изпълнява всички други функции, възложени му от Общото събрание или Надзорния съвет и Закона.

Комитети и съвети

Дейността на Управителния съвет се подпомага от Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността, Комитет по реструктуриране, Комитет по операционен риск, ИТ комитет, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции.

Кредитният съвет подпомага управлението на поемания от Банката кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност.

Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността /АЛКО/ – текущо управлява активите, пасивите и ликвидността на Банката. Той извършва системен анализ на лихвената структура на активите и пасивите, надежната стълбичка и ликвидните показатели.

Комитетът по реструктуриране е специализиран орган за наблюдение, оценка, класифициране, обезценка и провизиране на рисковите експозиции и ангажименти. Той дава мотивирани писмени предложения до Управителния съвет, съответно взема решения за реструктуриране на експозиции съобразно предоставените му нива на компетентност.

Комитетът по операционен риск е консултативен орган, създаден да спомага за адекватното управление на операционния риск, като наблюдава и анализира настъпилите операционни събития. Комитетът предлага мерки за минимизиране на операционните рискове, както и мерки за превенция.

ИТ комитетът е колективен орган, който отговаря и следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма на Банката, както и управлява и контролира ИТ проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област.

Вътрешните правила, в които е дефинирана дейността на комитетите и съветите, техните права, отговорности, компетентности и организация на работа са: Правилник за организацията и дейността на Съвета по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО); Правилник за работа на Комитета по реструктуриране на Първа инвестиционна банка; Правилник за работа на Кредитния съвет на Първа инвестиционна банка; Правилник за работа на Комитета по операционен риск на Първа инвестиционна банка; Правилник за организацията и дейността на ИТ комитета.

Управителният съвет предоставя навременна информация на Надзорния съвет по отношение на:

- отклонения в изпълнението бизнес стратегията, риск апетита;
- постигане на целите;
- нарушаване на риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие;
- съществени пропуски в системата на вътрешния контрол;
- правни или регулаторни заплахи.

Състав и професионална квалификация на членовете на Управителния съвет

Управителният съвет се състои от три до седем дееспособни физически лица, които се избират от Надзорния съвет по препоръка на Комитета за подбор. Те отговарят на изискванията на действащото законодателство, Устава на Банката и Политиката на Първа инвестиционна банка за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции. Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества, представляващи предпоставка за постигане на целите на Банката. Всички членове на Управителния съвет имат:

- доверието на членовете на Надзорния съвет, ръководния персонал на Банката и нейните служители;
- способността да работят в полза на всички акционери и Банката, както и да вземат добре обосновани решения;
- професионална квалификация и образование, за да бъдат ефективни ръководители;
- бизнес опит, познания относно националните специфики и тенденции на развитие и добро познаване на пазара, продуктите и конкуренцията;
- капацитет да пренесат знанията и опита си в решения, които могат да бъдат приложени в практиката на Банката.

Банката осигурява въвеждаща програма за новите членове на Управителния съвет, както и възможности за обучителни програми съобразно изпълняваните от тях функции, включително относно новостите в областта на корпоративното управление и устойчивото развитие.

Процедури за работа на Управителния съвет

Управителният съвет заседава регулярно, като дневният ред се съставя предварително. Заседанията на Управителния съвет се ръководят от председателя, който се избира от Управителния съвет. За заседанията на Управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Процедурите за работа на Управителния съвет са описани подробно в Правила за дейността на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка.

Конфликт на интереси

Членовете на Управителния съвет са длъжни да избягват действия, които ще или могат да породят конфликт между техните интереси и тези на Банката. В случай че такъв конфликт се породи, те следва да го разкрият и да не участват при обсъждането и при вземането на решение. Членовете на Управителния съвет писмено декларират наличието на конфликт на интереси.

Взаимодействие между Надзорния и Управителния съвет

В съответствие с принципите за добро корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели се провеждат и общи заседания. Членовете на Надзорния съвет имат право на директен контакт с ръководния състав и служителите на Банката. Главният секретар има ключова роля за цялостното подпомагане на този процес.

Главният секретар работи на пълно работно време и притежава необходимите квалификации и умения, за да осигури, че органите на корпоративното управление следват вътрешните правила и външните регулации, подпомага комуникацията между тях, и поддържа членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет, както и ключовия ръководен персонал в течение на развитието на корпоративното управление.

На висшия ръководен персонал е осигурена възможността да присъства на заседанията на Управителния съвет, както и при докладване на Надзорния съвет, което допринася за получаването на директна информация и изграждане на следваща генерация ръководители и бъдещи лидери.

Политика за възнагражденията в Банката

Съгласно принципите на Базелския комитет

Структурата на възнагражденията допринася за разумното корпоративно управление и управление на риска.

Принципите за формиране на възнаграждение в Банката са в съответствие с бизнес стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Банката, като насърчават надеждното и ефективното управление на риска, и не стимулират поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

В Банката се прилагат ясни, надлежно документирани и оповестени сред всички служители процедури за определяне на възнагражденията, разписани в Политика за възнагражденията в Първа инвестиционна банка и Правила за определяне и развитие на възнагражденията.

Основната цел на политиката е привличането и задържането на висококвалифицирани кадри, мотивирането им към постигане на високи резултати при умерено ниво на риск и в съответствие с дългосрочните интереси на Банката и нейните акционери.

При определяне на възнагражденията се отчитат не само финансовите резултати, но и етичните норми и корпоративните ценности, залегнали в Етичния кодекс на Банката, както и надеждното и ефективно управление на риска, и устойчиво развитие.

Контролна среда и процеси

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол, която включва контролни функции с необходимите правомощия и достъп за независимо изпълнение на задълженията от структурните и спомагателни звена, които наблюдават и контролират.

Подобряването на ефективността на процесите по управление на риска се извършва чрез инициатива от върха /„отгоре надолу“ – „top-down board leadership“/, както и чрез включване на ръководни служители от по-нисък ранг /bottom-up/. Докато определянето на риск апетита може да бъде иницирано от Управителния съвет, успешното му реализиране зависи от ефективното взаимодействие между Надзорния съвет, Управителния съвет, функцията по управление на риска, Главния финансов директор и оперативните бизнес звена.

Процесите, процедурите и изискванията по управление на риска са структурирани съобразно „трите линии на защита“:

- Първа линия на защита - бизнес звената. Те са първата линия, която поема риска и са отговорни да го управляват, което включва: идентифициране, оценяване, докладване съобразно действащите в Банката лимити, процедури и контроли;
- Втора линия на защита - функциите по Управление на риска и Съответствие, които са независими от първата линия на защита. Функцията по управление на риска извършва наблюдение, оценка и докладване на риска независимо от първата линия. Тази втора линия на защита включва и независимата функция по Съответствие, която наблюдава и контролира вътрешната нормативна уредба да отговаря на приложимите регулативни разпоредби;
- Вътрешен одит – независим от първата и от втората линия на защита, който осигурява независим преглед на качеството и ефективността на рамката за управление на риска, включително стратегическото и бизнес планиране и вътрешните процеси и процедури.

Контролните функции са независими от оперативните бизнес звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции.

Управление и контрол на риска

Управление на риска

Съгласно принципите на Базелския комитет

Банката трябва да има ефективна независима функция по управление на риска, организирана под ръководството на Главен риск мениджър (CRO), с подходящ статут, независимост, ресурси и достъп до Надзорния съвет.

Първа инвестиционна банка създава, поддържа и развива система за управление на риска, която осигурява своевременно идентифициране на значимите за Банката рискове, тяхното наблюдение и измерване, въвеждане на мерки за контрол и дейности по редуциране на рисковете, както и редовно и изчерпателно докладване пред Управителния съвет и Надзорния съвет.

Общият рисков профил на Банката се управлява чрез осигуряване на баланс между поеманите рискове, възвръщаемостта и адекватността на капитала.

В Банката се прилага писмена Политика за управление на рисковете и адекватността на капитала, която очертава рамката за установяване, измерване, управление и вътрешен анализ на рисковете и на адекватността на капитала. Ведно с Политиките за управление на кредитния, пазарния, операционния риск и другите видове рискове, с Политиката за управление на активите, пасивите и ликвидността, както и със свързаните с тях правила, указания и инструкции, се изгражда цялостната рамка за управление на риска.

Политиката, следвана от Банката, във връзка с управлението на рисковете и адекватността на капитала, е в съответствие с бизнес стратегията на Банката и с нейната продуктова политика, като отчита приложимите спрямо Банката ЕСУ рискове/фактори, свързани с устойчивото развитие.

Функцията по управление и контрол на риска е организирана под ръководството на Главен директор Риск, с подходяща позиция в организационната структура, независимост, ресурси и достъп до Управителния съвет, Комитета за риска и до Надзорния съвет.

Идентифициране, наблюдение и контрол на риска

Съгласно принципите на Базелския комитет

Рисковете се идентифицират, наблюдават и контролират на постоянна база на ниво банка и на ниво отделни звена. Сложността на системата за управление на риска и структурата на вътрешния контрол трябва да са в съответствие с промените в рисковия профил на банката, външната среда и банковата практика.

Рисковете в Банката се идентифицират, наблюдават и контролират текущо, както и системно се анализират. Усъвършенстването на системата за управление на риска и рамката на вътрешния контрол се развиват в съответствие на промените във вътрешната и външна среда.

Идентифицирането на рисковете включва всички значими за Банката рискове вкл. рисковете, свързани с климатичните промени и устойчивото развитие (ЕСУ рискове), балансови и задбалансови експозиции, анализ на портфейлна основа и на ниво бизнес линии.

При установяване и измерване на риска Банката използва инструменти за предварителен анализ /инструменти, ориентирани към бъдещето/ и инструменти за последващ анализ /инструменти, ориентирани към миналото – бек тестване/, които допълват наблюдението на текущите експозиции на Банката. Чрез прилагане на инструментите, ориентирани към бъдещето, Банката установява потенциалните рискови експозиции при определени неблагоприятни обстоятелства. Докато чрез прилагане на инструментите, ориентирани към миналото, се прави преглед на текущия рисков профил, в съответствие с рисковия апетит и рамката за управление на риска в Банката, като се насочват към извършването на подходяща корекция.

Използваните инструменти позволяват агрегиране на рисковите експозиции на различните бизнес линии и подпомагат установяването на рискови концентрации.

Банката разглежда рисковете консервативно и прилага рейтингови модели, които подлежат на периодично валидиране.

В Банката е организирана независима функция по контрол на риска, която гарантира, че рисковете се установяват и управляват по подходящ начин от съответните звена в рамките на Банката и предоставя на Управителния съвет и Надзорния съвет цялостен преглед на всички рискове.

Съответствие

Съгласно принципите на Базелския комитет

Надзорният съвет на банката упражнява надзор върху управлението на риска от несъответствие. Надзорният съвет осигурява създаването на функция по съответствие и одобрява политики и процеси за идентифициране, оценяване, наблюдение и докладване, както и съветване във връзка с риска от несъответствие.

Надзорният съвет на Първа инвестиционна банка упражнява надзор върху управлението на риска от несъответствие с разпоредбите на действащото законодателство, вътрешната регулативна уредба на Банката и за прилагането на утвърдени добри норми и практики, и етични стандарти.

Функцията по управление на Съответствието в Банката е независима от бизнес звената и на различно йерархично подчинение и докладване. Функцията по Съответствие консултира Управителния съвет и Надзорния съвет относно прилагането на действащите регулации, добри практики и стандарти, и оценява влиянието на всякакви промени в нормативната рамка върху дейността на Банката.

Тази функция проверява за съответствие новите продукти и процедури със съществуващата правна рамка и с всички известни предстоящи промени в нормативната уредба и надзорните изисквания. Тя извършва мониторинг на операции и сделки, както и управлява риска от нестандартни операции, като по този начин упражнява текущ контрол за съответствието им с регулаторните разпоредби и подпомага прилагането им.

В Банката се прилага писмена Политика за Съответствие. Функцията по Съответствие осигурява прилагането на Политиката за Съответствие и предоставя нужната информация на Управителния съвет и на Комитета за риска, както и на Комитета по операционния риск.

Вътрешен одит

Съгласно принципите на Базелския комитет

Функцията по вътрешен одит предоставя, независимо от останалите функции в банката, увереност на Надзорния съвет и подпомага управителните органи и висшия ръководен персонал в изграждането на ефективен процес по управление и дългосрочна стабилност на банката.

За следене постигането на целите и задачите и упражняване на ефикасен контрол в Банката функционира дирекция Вътрешен одит, която извършва периодични проверки с цел обезпечаване:

- постигането на целите и задачите;
- икономичното и ефективно използване на ресурсите;
- адекватен контрол на различните рискове;
- опазване на активите;
- надеждност и цялостност на финансовата и управленската информация;
- законосъобразност на дейността, съблюдаване на политиката, плановете, вътрешните правила и процедури.

Директорът Вътрешен одит представя на Общото събрание на акционерите, на Надзорния и Управителния съвет годишен отчет за дейността на дирекцията, с който информира за основните резултати от контролните действия на вътрешните проверители, за предприетите мерки и тяхното изпълнение.

Вътрешният одит има писмени правила, по които работи, провежда срещи с Одитния комитет поне веднъж на всеки три месеца при изпълнение на задачите, притежава необходимата независимост от одитираните дейности и има нужната репутация, капацитет, ресурси и правомощия.

Вътрешните одитори се придържат към националните и международни стандарти за вътрешен одит.

Външни одитори (Регистрирани одитори)

Външните одитори се избират от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет и след препоръка от Одитния комитет на Банката, за да извършват независим финансов одит с цел изразяване на независимо одиторско мнение относно достоверното представяне във всички аспекти на същественост във финансовите отчети на финансовото състояние, отчетения финансов резултат, паричните потоци и собствения капитал на Банката. Външните одитори са независими от Банката одиторски дружества.

Одитен комитет

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит (ЗНФО) в Банката функционира Одитен комитет, който е отговорен за наблюдаване на финансовото отчитане и независимия финансов одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в Банката. Комитетът препоръчва избора на регистрирани одитори, за извършване на независим финансов одит на Банката и наблюдава тяхната независимост в съответствие с изискванията на ЗНФО и Регламент (ЕС) № 537/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес и за отмяна на Решение 2005/909/ЕО на Комисията.

Членовете на Одитния комитет се избират от Общото събрание на акционерите, което гласува и мандата им.

Функциите и отговорностите на Одитния комитет са регламентирани в Правилника за работа на Одитния комитет (Статут на Одитния комитет по смисъла на чл. 107, ал. 7 от ЗНФО). Членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на ПИБ АД и на комитетите към тях, както и служителите на Банката са длъжни да оказват съдействие на Одитния комитет при изпълнение на дейността му, включително да предоставят в разумни срокове поисканата от него информация.

Одитният комитет отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите веднъж годишно.

Права на акционерите и равнопоставено третиране

Съгласно принципите на ОИСП

Рамката на корпоративното управление следва да защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката.

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката, като прилага система от правила и процедури, включващи, но неизчерпващи се със:

- сигурни методи за регистрация на собствеността;
- законосъобразно предаване или прехвърляне на акции;
- редовно и своевременно получаване и оповестяване на финансова и нефинансова информация, свързана с дружеството;
- участие и право на глас в Общото събрание на акционерите;
- участие на акционерите в разпределението на печалбата на дружеството.

Първа инвестиционна банка функционира в съответствие с действащата нормативна уредба и Устава на Банката, регламентиращи правата на акционерите, регистрацията на собствеността, предаването или прехвърлянето на акции, редовното изготвяне и представяне на информация, свързана с финансовото състояние, корпоративно управление и устойчивото развитие на дружеството, участието в разпределението на печалбата.

Информация за всички акционери на Банката и за притежаваните от тях акции се вписва в книгата на акционерите, която се води от „Централен депозитар“ АД.

Разпореждането с акции се извършва в съответствие с Устава на Банката, като за неуредените въпроси се прилага действащото законодателство.

Право на информация - дейността в Първа инвестиционна банка е организирана по начин, обезпечаваш навременност и пълнота на информацията, предоставяна на изпълнителното ръководство, колективните органи на управление – Управителен съвет, Надзорен съвет и нейните акционери.

Съгласно принципите на ОИСП

Рамката на корпоративното управление следва да обезпечава равнопоставено третиране на всички акционери, включително миноритарните и чуждестранните акционери.

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка третира акционерите на Банката равнопоставено, включително миноритарните и чуждестранните акционери.

Управителните органи на Първа инвестиционна банка осигуряват на акционерите и инвеститорите редовното и своевременно оповестяване на информацията относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката.

Управителните органи на Банката полагат най-добри усилия за осигуряване на лесен и своевременно достъп до горепосочената информация, с цел информирано упражняване на правата на акционерите, съответно вземане на информирано решение за инвестиране от инвеститорите.

Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас.

Първа инвестиционна банка поддържа специална секция относно правата на акционерите на своята корпоративна интернет страница:

<http://www.fibank.bg/bg/prava-na-aktsionerite/page/3598>.

Уставът на Банката предоставя подробно описание на правата на акционерите и на процедурите за свикване, провеждане и вземане на решение от Общото събрание.

Свикване на Общо събрание на акционерите

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел насърчаване участието им в Общото събрание и по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването.

Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхвата на компетентност на Общото събрание.

Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание, се обявяват в Търговския регистър към Агенция по вписванията, предоставят се на Комисията за финансов надзор и се осигуряват на разположение на обществеността чрез www.x3news.com най-малко 30 дни преди провеждане на Общото събрание. Те се публикуват и на интернет страницата на Банката на български и на английски език за времето от обявяването до приключването на Общото събрание. При поискване, материалите се предоставят на всеки акционер безплатно.

Банката поддържа контактна информация за своите акционери, притежаващи 5 или над 5% от капитала, която цели улесняване на комуникацията с тях или с определено от тях лице.

Провеждане на заседание на Общото събрание

Мястото на провеждане на заседанието на Общото събрание е лесно достъпно за мнозинството от акционерите. Процедурите по регистрацията са удобни и позволяват бърз и лесен достъп.

Банката полага нужните усилия да улесни участието и гласуването по точките от дневния ред на акционерите в заседанието на Общото събрание.

Банката прилага справедлива и ефективна процедура за включване на точка в дневния ред на Общото събрание, включително предложение за избор на членове на Надзорния съвет. Дневният ред не се променя след като е одобрен от Общото събрание.

Всеки акционер има право да вземе гумата и да се изкаже по въпроси от дневния ред.

Резултати

Резултатите от гласуването и други съответни материали се разпространяват до акционерите или в края на заседанието, или във възможно най-кратък срок след провеждането му. Резултатите се обявяват и пред широката общественост чрез публикуването им на корпоративния сайт на Банката и пресата, в Търговския регистър и до надзорните органи.

Разкриване на информация и прозрачност

Съгласно принципите на ОИСП

Рамката на корпоративното управление следва да осигурява своевременно и точно разкриване на информация по всички съществени въпроси, свързани с дружеството, включително относно финансовото положение, резултатите от дейността, собствеността и управлението на дружеството.

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Като публично дружество Първа инвестиционна банка оповестява регулярно информация както относно финансовото състояние и всички съществени бизнес и корпоративни събития, така и нефинансова информация, в т.ч. свързана с устойчивото развитие. Банката разкрива всички акционери притежаващи над 5% от акционерния капитал.

Информацията се оповестява по начин, който гарантира равнопоставеност на адресатите, дава възможност за информирани решения и оценки, и не позволява злоупотреби с вътрешна информация. Банката:

- използва електронната система за оповестяване на информация X3News (www.x3news.com), чрез която осигурява ефективното разпространение на информация до възможно най-широк кръг лица едновременно, и по начин, който не ги дискриминира;
- поддържа корпоративна интернет страница [/www.fibank.bg/](http://www.fibank.bg/) с утвърдено съдържание, обхват и периодичност на разкриваната чрез нея информация в съответствие с нормативните изисквания и добрите корпоративни практики.

Политика за оповестяване и практики по оповестяване

Първа инвестиционна банка прилага Политика за оповестяване в качеството ѝ на кредитна институция, публично дружество и инвестиционен посредник.

Банката разкрива и осигурява лесен достъп до цялата съществена информация, включително за финансовото състояние, постигане на целите, акционерна и управленска структура, нефинансова информация и устойчиво развитие. Надзорният съвет одобрява Политиката за оповестяване, която описва подробно информацията, предмет на регулярно оповестяване. Политиката се оповестява на корпоративния сайт на Банката.

Първа инвестиционна банка публикува годишен доклад за дейността, в който е включена подробна информация за развитието на Банката и финансовите ѝ резултати, изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управленската структура, рамката за корпоративно управление и управлението на рисковете, и нефинансова информация, в т.ч. относно екологични, социални, управленски и етични въпроси.

Банката публикува своевременно всяка съществена информация включително корпоративни събития чрез своята корпоративна интернет страница в секцията за инвеститори.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на настоящия Кодекс:

Капацитет за поемане на риск:	Максималният обем риск, който Банката е в състояние да поеме съобразно нейната капиталова база, мерките за управление и контрол на риска, както и регулаторните ограничения.
Контролни функции:	Функциите, които независимо от управлението на Банката, осигуряват обективна оценка, отчетност и/или сигурност. Тези функции са функцията по Управление на риска, Съответствие и Вътрешен одит.
Корпоративно управление:	Система от взаимоотношения между Управителния, Надзорния съвет, акционерите и заинтересованите страни, която осигурява структурата, чрез която се определят целите на Банката, средствата за тяхното постигане и контрола върху изпълнението. Дефинира модела на вътрешно управление и вземане на решения в Банката.
Лица с интереси в Първа инвестиционна банка (заинтересовани лица)	Това са лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.
Рамка за управление на риска:	Част от рамката за корпоративно управление, чрез която се вземат решения по отношение на бизнес стратегията и рисковия подход, наблюдава се съвместимостта на рисковия апетит и лимити със стратегията, включително се идентифицира, измерва, управлява и контролира риска.
Рамка на риск толеранс/апетит:	Цялостният подход, включително политики, процедури, контролни механизми и системи, чрез които се определя, оповестява и наблюдава риск толеранса/апетита. Тя включва отчет за риск толеранса/апетита, рисковите лимити и описание на ролите и отговорностите на лицата, ръководещи изпълнението и контрола. Рамката на риск толеранса/апетита взема предвид всички значими рискове за Банката както и ангажиментите към кредиторите, депозантите, инвеститорите и клиентите. Рамката за риск толеранса/апетита трябва да е в съответствие със стратегията.

- Рискови лимити:** Специфични количествени показатели или лимити, базирани на бъдещи допускания, които разпределят обобщения отчет за риск толеранс/апетит по бизнес линии, юридически лица, отделни риск категории, концентрации и когато е подходящо други показатели.
- Риск профил:** Оценка на брутната (преди прилагането на редуциращи мерки) или нетната (след прилагане на редуциращи мерки) рискова експозиция, обобщена по риск категории на базата на текущи или бъдещи допускания.
- Риск толеранс/апетит:** Общото ниво и видовете риск, които Банката е готова да поеме, определени предварително, в съответствие с капацитета за поемане на риск, за постигане на своите стратегически цели и изпълнение на бизнес плана си.
- ЕСУ рискове:** Рискове, свързани с устойчивото развитие, отчитащи екологични, социални и управленски фактори.
- Система за вътрешен контрол:** Система от правила и регулации, определящи организационната и оперативна структура, включително процеса по отчетност и функциите по управление на риска, съответствието и вътрешния одит.
- Управление на риска:** Процесът, установен, за да гарантира, че всички значими за Банката рискове и свързаната риск концентрация, са идентифицирани, измервани, лимитирани, контролирани, редуцирани и докладвани своевременно и изчерпателно.
- Устойчиво развитие:** Развитие на дейността, базирано на цялостен подход, обединяващ икономически, социални, екологични и управленски съображения, които се подсилват и балансират взаимно.

Преходни и заключителни разпоредби

- §.2.** Този Кодекс отменя Програмата на Първа инвестиционна банка АД за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление.
- §.3.** Кодексът е публично достъпен на корпоративния сайт на Банката на адрес: www.fibank.bg.
- §.4.** Настоящият Кодекс се преразглежда веднъж годишно или по-често, ако обстоятелствата налагат това.
- §.5.** Настоящият Кодекс е приет от Управителния съвет на Първа инвестиционна банка, с решение от 30 юни 2015 г., одобрен с решение на Надзорния съвет от 21 юли 2015 г., изменен в изпълнение на решение на УС от 24.11.2015 г. за отразяване във вътрешно-нормативната уредба на Банката на промени в организационната структура на Първа инвестиционна банка АД, одобрена от Надзорния съвет на 24.11.2015 г.; изм. и доп. с решение на Управителния съвет от 13.04.2017 г. и одобрение от Надзорния съвет с решение от 25.04.2017 г.; изм. и доп. с решение на Управителния съвет от 18.04.2019 г. и одобрение от Надзорния съвет с решение от 24.04.2019 г.; изм. и доп. с решение на Управителния съвет от 17.03.2022 г. и одобрение от Надзорния съвет с решение от 23.03.2022 г.